

Seksualność dzieci w wieku przedszkolnym

Opracowała: Aleksandra Jagła, psycholożka pracująca w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sulęcinie i Zespole Szkół Samorządowych w Krzeszycach. Zajmuje się diagnozą i terapią psychologiczną

Masturbacja dziecięca należy do najpowszechniej występujących zachowań seksualnych u dzieci. Dzięki niej dziecko poznaje swoje ciało jako źródło pobudzenia seksualnego. Często jednak widok masturbującego się dziecka budzi silne emocje osób dorosłych. Rodzice pytają pracowników poradni, czy zachowania autoerotyczne u dzieci należą do normy. Czasem sami odczuwają niepokój w związku z masturbacją swoich pociech, w innych wypadkach wychowawcy przedszkolni proszą o konsultacje. Obawy te wynikają często z braku wiedzy na temat rozwoju seksualności dzieci – przeważnie masturbacja jest bowiem naturalnym elementem rozwoju. W niektórych przypadkach jednak może być powodem niepokoju i wskazaniem do podjęcia odpowiednich działań.

Podstawowe informacje

Masturbacja dziecięca definiowana jest jako stymulowanie własnego ciała – głównie obszarów erogennych – przez dziecko i wywoływanie w ten sposób uczucia przyjemności.

Zachowania autoerotyczne pojawiają się zwykle po trzecim roku życia, czasem można je jednak zaobserwować również u dzieci w wieku poniżej roku. U chłopców zachowania takie mogą pojawić się między siódmym a dziesiątym miesiącem życia, natomiast u dziewczynek trochę później, zazwyczaj pod koniec pierwszego roku życia. Dziecko zaczyna dotykać swoich miejsc intymnych, wkłada rączki do pieluszki lub do majtek, ściska uda. Może również pocierać przedmiotami (zabawkami, piżamką, pościelą) o narządy płciowe bądź odwrotnie – ocierać się o przedmioty. Taki rodzaj masturbacji jest bardziej typowy dla dziewczynek. Niektóre dzieci zaczynają się masturbować w momencie zdjęcia pieluszki, ponieważ mają wtedy lepszy dostęp do swoich miejsc intymnych. Maluch odkrywa przez przypadek, że dotykanie obszarów erogennych jest przyjemne, odprężające i uspokajające. Charakterystyczne jest masturbowanie się zawsze w taki sam sposób.

Trudno określić częstotliwość występowania masturbacji dziecięcej, ponieważ nie wolno prowadzić badań na dzieciach i nikt tego nie robi. Jedynym sposobem zbierania informacji są badania retrospektywne, w których pyta się osoby dorosłe, czy w dzieciństwie dotykały swoich narządów płciowych i sprawiało im to przyjemność. Jak się okazuje, ok. 40 proc. dorosłych pamięta, że masturbowali się w okresie dzieciństwa, jest to więc zjawisko dość częste. Inne badania podają niższe (3–10 proc.) lub wyższe (85 proc.) dane świadczące o rozpowszechnieniu zjawiska.

Niektóre maluchy robią to kilka razy dziennie, inne raz w tygodniu lub jeszcze rzadziej. Najczęściej zachowania autoerotyczne mijają po dwóch czy trzech latach. Zmasowanie tego zjawiska jest najbardziej widoczne w końcówce przedszkola, około piątego, szóstego roku życia.

Rodzaje masturbacji dziecięcej

Masturbacja rozwojowa

Masturbacja rozwojowa jest najczęściej występującym rodzajem masturbacji. Uważa się ją za zgodną z normą, nie powinna więc budzić niepokoju. Dzieci przypadkowo odkrywają, że dotykanie sfer intymnych rękami bądź też ocieranie się o przedmioty dostarcza przyjemności, a następnie powtarzają to zachowanie, przeważnie w taki sam sposób. Sama przyjemność płynąca z tego rodzaju aktywności cielesnej jest dla dziecka wystarczającym motywem do jej podejmowania i to jest właśnie cecha charakterystyczna masturbacji rozwojowej, odróżniająca ją od innych rodzajów masturbacji. Jednocześnie dziecko uczy się swojego ciała, buduje obraz samego siebie, poznaje swoje reakcje. Zazwyczaj masturbacja rozwojowa przemija samoistnie.

Masturbacja sama w sobie nie ma negatywnego wpływu ani na zdrowie, ani na rozwój umysłowy czy emocjonalny dziecka. Należy jednak pamiętać, że rodzice reagując w dany sposób na dziecięcą masturbację, uczą dziecko, jak traktować własne ciało i stwarzają podstawy dla rozwoju tożsamości płciowej. Dlatego głównym zagrożeniem związanym z naturalną, rozwojową masturbacją może być niewłaściwa reakcja dorosłych. Jeżeli ośmieszają oni dziecko, zawstydzają bądź karzą za zachowania autoerotyczne, może to doprowadzić do wykształcenia u dziecka postawy braku zaufania wobec własnych potrzeb i swojego ciała. Może mieć więc negatywny wpływ na jego rozwój emocjonalny i seksualny. Jak więc powinni się zachowywać dorośli, widząc onanizującego się malca?

W przypadku, gdy masturbuje się małe dziecko, można w ogóle nie reagować, o ile ma to miejsce w domu. W obecności innych ludzi – u cioci na imieninach, w przedszkolu lub na spacerze – zachowanie takie będzie budziło ich niepokój i zmieszanie, jako niezgodne z normą społeczną, więc lepiej jest spróbować zająć dziecko czymś innym i odwrócić jego uwagę (choć nie zawsze się to uda).

Najodpowiedniejszą reakcją jest tłumaczenie dziecku, że dotykanie narządów płciowych należy do czynności prywatnych, które wykonuje się w odosobnieniu. Należy jednak pamiętać, że takie tłumaczenie nie będzie zrozumiałe dla większości trzylatków i części czterolatków. Natomiast od pięcioletków dorośli na ogół mogą już wymagać uszanowania potrzeby prywatności innych ludzi i oczekiwać, by masturbowały się w odosobnieniu. Ważne jednak, by dziecko takiej izolacji nie odbierało jako kary.

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary

i znacznie więcej...

**Zamów na: www.oficynamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 800 702 902, bok@oficynamm.pl**